

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06 02 106S

СИЛАБУС SYLLABUS	ФОП: ПОДАТКИ І ЗВІТНІСТЬ	
	INDIVIDUAL ENTREPRENEURS: TAXES AND REPORTING	
Шифр за ОП Code in Degree Programme		
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) магістерський (другий)	
	bachelor's (first) master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge		Всі галузі знань All fields of knowledge
Спеціальність Field of Study		Всі спеціальності Entrepreneurship and trade
Освітня програма Degree Programme	All Specialties	
	All Educational Programmes	

Рівне–2024

Силабус навчальної дисципліни «ФОП: податки і звітність» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП. Рівне. НУВГП. 2024. 12 стор.

Розробник силабусу: *Осадча О.О., д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 1 від "23" вересня 2024 року

Завідувач кафедри: *Позняковська Н.М., к.е.н., доцент.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від "24" вересня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол № 9 від "9" жовтня 2024 року

Вчений секретар науково-методичної ради НУВГП: *Костюкова Т.А.*

© НУВГП, 2024

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФОП: ПОДАТКИ І ЗВІТНІСТЬ»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр, магістр.</i>
Освітня програма	<i>Усі ОП НУВГП</i>

Спеціальність	Усі спеціальності НУВГП
Рік навчання, семестр	
Кількість кредитів	3 кредити ЄККТС
Лекції:	16 годин
Практичні заняття:	14 годин
Самостійна робота:	60 годин
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	Осадча О.О., д.е.н., професор кафедри обліку і аудиту
	
Вікіситет	https://cutt.ly/RznUllC
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-1314-3281
Як комунікувати	o.o.osadcha@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ
Мета та завдання

Навчальна дисципліна «ФОП: податки і звітність» спрямована на оволодіння теоретичними основами організації діяльності суб'єктів малого підприємництва – фізичних осіб, а також побудови бухгалтерського обліку та системи оподаткування таких суб'єктів.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок ведення бухгалтерського обліку і організації оподаткування фізичними особами-підприємцями (ФОП).

Завдання навчальної дисципліни «ФОП: податки і звітність»:

- 1) вивчення організаційно-правових основ діяльності та обліку у ФОП;
- 2) набуття практичних навичок побудови бухгалтерського обліку у ФОП;
- 3) засвоєння основних принципів системи оподаткування діяльності ФОП;
- 4) опанування навичок формування звітності ФОП.

**Передумови вивчення
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

-

Компетентності

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин лекційних занять		Кількість годин практичних занять	
		Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні положення організації діяльності та обліку ФОП					
1	Тема 1. Організаційні основи діяльності ФОП	2	-	2	-
2	Тема 2. Особливості державної реєстрації фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва	2	-	2	-
3	Тема 3. Первинний облік у ФОП	2	-	2	-
Змістовий модуль 2. Оподаткування діяльності ФОП					
4	Тема 5. Оподаткування, облік та звітність ФОП на спрощеній системі оподаткування	4	-	4	-
5	Тема 6. Оподаткування, облік та звітність ФОП на загальній системі оподаткування	4	-	2	-
6	Тема 7. Особливості проведення податкових перевірок у ФОП	2	-	2	-
Разом		16	-	14	-

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Оподаткування діяльності ФОП

Тема 1. Організаційні основи діяльності ФОП

Характеристика змісту поняття «фізична особа-підприємець». Особливості ФОП як організаційно-правової форми ведення бізнесу. Визначення переваг та недоліків статусу ФОП. Аналіз основних нормативно-законодавчих документів, які регулюють діяльність ФОП.

Тема 2. Особливості державної реєстрації фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва

Переваги державної реєстрації ФОП. Документи, необхідні для відкриття ФОП. Покрокова процедура реєстрації ФОП (паперова (через ЦНАП або державного реєстратора) та через онлайн сервіс Дія). Особливості обрання видів діяльності фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності. Вибір системи оподаткування при державній реєстрації.

Тема 3. Первинний облік у ФОП

Поняття первинних документів, їх обов'язкові реквізити. Відповідальність за відсутність первинних документів. Форми первинних документів ФОП для обліку товарів (робіт, послуг). Форми розрахункових документів ФОП. Застосування РРО/ПРРО: головні вимоги та правила. Аналіз роз'яснень ДПС у Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі «ЗІР» щодо ведення первинного обліку у приватних підприємців.

Змістовий модуль 2. Податкове планування окремих податків і зборів

Тема 4. Оподаткування, облік та звітність ФОП на спрощеній системі оподаткування

Поняття спрощеної системи оподаткування. Групи платників єдиного податку. Умови перебування на єдиному податку. Особливості визначення доходів ФОП. Форми декларацій та строки подання, додатки, які заповнюються протягом року.

Тема 5. Оподаткування, облік та звітність ФОП на загальній системі оподаткування

Поняття загальної системи оподаткування. Переваги перебування ФОП на загальній системі. Правила ведення звітності та обліку фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва на загальній системі. Особливості визначення доходів та витрат ФОП. Амортизація у ФОП на загальній системі оподаткування. Книга обліку доходів та витрат. Звітність ФОП на загальній системі оподаткування та строки сплати податків.

Тема 6. Особливості проведення податкових перевірок у ФОП

Сутність податкового моніторингу. Фінансовий моніторинг. Види перевірок. Особливості підготовки ФОП до податкової перевірки. Штрафні санкції за результатами фактичної перевірки.

Форми та методи навчання

Форми та методи навчання та викладання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий методи, навчальна дискусія, опитування, презентації, тестування, кумулятивне оцінювання, модульний контроль, case study /аналіз ситуації та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Персональний комп'ютер, сервіс відеотелефонного зв'язку Google Meet, табличний процесор Microsoft Excel, текстовий процесор Microsoft Word.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань дисципліни здобувачам потрібно виконувати завдання практичних занять, опрацьовувати лекційний матеріал. Контроль роботи здобувачів вищої освіти проводиться за такими видами робіт:

- наявність лекційного матеріалу – через перегляд конспектів;*
- робота на практичних заняттях – через усне опитування і перевірку виконаних практичних завдань;*
- підготовка та презентація реферату;*
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях.*

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач вищої освіти отримує такі обов'язкові бали:

- 50 балів за виконання практичних завдань та ситуацій, участь у дискусійному обговоренні під час лекційних та практичних занять;*
- 10 балів за підготовку звіту за результатами власних наукових досліджень за заданою тематикою;*
- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).*

Усього 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за: участь у науково-практичних конференціях (5 балів); підготовку до друку наукових статей (10 балів).

Модульні контролю проходять у вигляді тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 25 запитань по 0,5 балів (12,5 балів), рівень 2 – 4 запитання по 1 балу (4,0 бали), рівень 3 – 1 запитання, 3,5 бали. Усього – 20 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид заняття	Бали
1	2
1. Поточна складова оцінювання	

Лекційне заняття 1. Організаційні основи діяльності ФОП	2
Лекційне заняття 2. Особливості державної реєстрації фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва	2
Лекційне заняття 3. Первинний облік у ФОП	2
Лекційне заняття 4. Оподаткування, облік та звітність ФОП на спрощеній системі оподаткування	2
Лекційне заняття 5. Оподаткування, облік та звітність ФОП на спрощеній системі оподаткування	2
Лекційне заняття 6. Оподаткування, облік та звітність ФОП на загальній системі оподаткування	2
Лекційне заняття 7. Оподаткування, облік та звітність ФОП на загальній системі оподаткування	2
Лекційне заняття 8. Особливості проведення податкових перевірок у ФОП	2
Практичне заняття 1. Організаційні основи діяльності ФОП	4
Практичне заняття 2. Особливості державної реєстрації фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва	5
Практичне заняття 3. Первинний облік у ФОП	5
Практичне заняття 4. Оподаткування, облік та звітність ФОП на спрощеній системі оподаткування	5
Практичне заняття 5. Оподаткування, облік та звітність ФОП на спрощеній системі оподаткування	5
Практичне заняття 6. Оподаткування, облік та звітність ФОП на загальній системі оподаткування	5
Практичне заняття 7. Особливості проведення податкових перевірок у ФОП	5
Звіт за результатами власних наукових досліджень	10
Всього поточна складова оцінювання:	60
2. Підсумкова складова оцінювання	
2.1. Модульний контроль №1	20
2.2. Модульний контроль №2	20
Всього підсумкова складова оцінювання:	40
Разом:	100

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № № 436-IV. Дата оновлення: 08.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : постанова правління Пенсійного фонду України від 27.09.2010 № 21-5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15>.
3. Митний Кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 01.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

5. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. Дата оновлення: 21.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. Дата оновлення: 20.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

7. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР. Дата оновлення: 31.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Дата оновлення: 05.08.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

6. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.

Допоміжна література:

1. Грановська І.В. Сучасний стан розвитку оподаткування малого бізнесу в Україні. Держава та регіони, 2021. № 3 (120). С. 114-121. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2021-3-18>.

2. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Крисоватий, А. І. Панасюк, В. М., Мельничук І.В. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>.

3. Латковська Т., Голоядова Т., Сідор М. Податкове право: навч.-метод. посіб. (е-видання). Одеса: Фенікс, 2023. 84 с.

4. Податкова система: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Гречко А.В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с.

1. Верховна рада України (Законодавство України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Вісник. Офіційно про податки. Офіційне видання Державної податкової служби України. URL: <http://www.visnuk.com.ua/>.
3. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>.
4. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk> (дата звернення: 29.05.2023).
5. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, залучатись до виконання завдань наукової теми кафедри обліку і аудиту, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей та тез конференцій з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення та науковий досвід викладача курсу як науковця, виконавця дисертації на здобуття наукового ступеня «доктор економічних наук», інших наукових робіт, у якості наукового консультанта здобувачів при написанні дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Економічна компетентність, здатність до навчання, критичне мислення, робота в групі, креативність, вміння оцінювати ризики та приймати рішення, комплексне вирішення проблем та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <https://er3.nuwm.edu.ua/25072/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Порядок здачі модульних контролів регулюється <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezalezho-otsiniuvannia-znan>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenty>.

Також здобувачі можуть самостійно пройти на платформах Prometheus, Coursera та інших курси з питань методики та організації наукових досліджень, рекомендовано відвідування семінарів ресурсу «Clarivate Analytics українською», актуальна інформація щодо проведення яких є за посиланням https://discover.clarivate.com/ua_webinars. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи різні види роботи повинен дотримуватись академічної доброчесності.

1. Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Кодекс честі студентів НУБГ. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

4. Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування. URL: <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/zapobighannja-korupciji/dokumenty>.

5. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>.

6. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувач може не відпрацьовувати пропущене заняття, проте бали за це заняття він не отримає. За бажанням здобувач може виконати та захистити завдання пропущеного заняття з поважної причини та отримати бали.

Відпрацювання аудиторних занять можуть бути здійснені впродовж 2-х тижнів (14 календарних днів), починаючи з моменту, коли студент має знову приступити до занять (завершилася дія відповідної поважної причини), але не пізніше дня початку залікового тижня у відповідному семестрі. Поважними причинами пропуску студентом аудиторних занять можуть бути хвороба, виклик до суду, правоохоронних органів чи до військового комісаріату; відрядження; сімейні обставини тощо, що мають бути підтверджені документально — лікарняний лист, медична довідка, повістка, тощо. Порядок відпрацювання пропущених занять визначає викладач. Результати оцінювання всіх складових поточного контролю фіксуються в електронному журналі обліку навчальної роботи студентів академічної групи.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самотійно опрацювати пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2061>.

Автор
Професор ОА

Ольга ОСАДЧА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1230
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000009B6C3700C8C2C100